

Sygn. akt X P 422/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 października 2020 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Anna Garncarz

Protokolant: Dominika Gorząd

po rozpoznaniu w dniu 21 października 2020 r. we Wrocławiu

na rozprawie sprawy

z powództwa: (...) **w W.**

przeciwko: **J. T.**

o odprawę, wynagrodzenie, odszkodowanie

I. *oddala powództwo;*

II. *umarza postępowanie w zakresie cofniętego powództwa;*

III. *orzeka, iż nieuiszczone koszty sądowe w sprawie ponosi Skarb Państwa.*

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) we W. (obecnie: (...)) dnia 30 czerwca 2017 roku złożyła powództwo przeciwko pozwanej J. T. o zwrot kwoty 13.166,37 zł. Na kwotę złożyło się żądanie zwrotu kwoty 10.397,40 zł tytułem zwrotu świadczenia nienależnego (tj. odprawy wypłaconej pozwanej z uwagi wypowiedzenie umowy o pracę) i kwoty 2.768,97 zł tytułem odszkodowania za poniesioną szkodę stanowiącą koszty postępowania egzekucyjnego poniesione przez stronę pozwaną.

Pozwana przedłożyła dnia 13 lutego 2018 roku odpowiedź na pozew, w której wniosła o oddalenie powództwa w całości.

Pismem z dnia 27 listopada 2019 roku strona powodowa zgłosiła nowe roszczenie w postępowaniu, zgodnie z którym wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanej kwoty 11.109,24 zł tytułem wypłaconego zgodnie z wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 06 lutego 2017 roku (sygn. akt IX Pa 92/16) wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy, który to wyrok został następnie uchylony, a także kwoty 2768,97 zł tytułem odszkodowania za poniesioną szkodę.

Na rozprawie w dniu 15 stycznia 2020 r. strona powoda cofnęła żądanie o odprawę wraz ze zrzeczeniem się roszczenia, a podtrzymała żądanie zgłoszone w piśmie procesowym z dnia 27 listopada 2019 r. w zakresie żądania nienależnie pobranego wynagrodzenia wyegzekwowanego przez powódkę i oraz odszkodowania za poniesioną szkodę. W uzasadnieniu swojego stanowiska strona powodowa wskazała, że w związku z uchyleniem wyroku Sądu Okręgowego sygn. akt VIII Pa 87/19 odpadła podstawa do wypłaty pozwanej wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy.

W ocenie strony powodowej pozwana wszczęła egzekucję świadczeń z pełną świadomością spełnienia wszystkich należnych jej świadczeń przez stronę powodową.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. T. była pracownikiem (...) we W. (od dnia 01 stycznia 2018 roku (...)) od 1999 roku. W związku z likwidacją stanowiska pracy, pracodawca rozwiązał dnia 30 maja 2014 roku umowę o pracę z J. T. za wypowiedzeniem. Okres wypowiedzenia upłynął dnia 31 sierpnia 2014 roku. (...) we W., w związku z ustaniem stosunku pracy, wypłacił J. T., wraz z wynagrodzeniem za miesiąc sierpień 2014 roku, odpłatę w wysokości 10.031,04 zł brutto (8.225,04 zł netto).

Dowód:

- akta osobowe J. T.
- lista płac za sierpień 2014, k. 8,
- potwierdzenie przelewu, k. 9

J. T. wniosła do tutejszego Sądu odwołanie, w którym zażądała przywrócenia do pracy na warunkach umowy o pracę zawartej w dniu 16 sierpnia 1999 roku (wraz z aneksami). W wyniku przeprowadzonego postępowania sądowego przez sąd I instancji wyrokiem z dnia 24 maja 2016 r. Sąd oddalił powództwo. Sąd II instancji, Sąd Okręgowy we Wrocławiu wydał dnia 06 lutego 2017 roku prawomocny wyrok, w którym zmienił wyrok Sądu I instancji i przywrócił J. T. do pracy w (...) we W. na poprzednie warunki pracy oraz zasądził od (...) we W. na jej rzecz kwotę 9.650 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 27 listopada 2014 roku do dnia zapłaty, pod warunkiem podjęcia pracy, tytułem wynagrodzenia za czas pozostawiania bez pracy.

Dowód:

- akta sygn. akt X P 673/14 w szczególności wyrok z uzasadnieniem Sądu Rejonowego Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu z dnia 24 maja 2016 roku (sygn. akt X P 673/14), k. XX akt Sądu Rejonowego Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu (sygn. akt X P 673/14),
- wyrok z uzasadnieniem Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 06 lutego 2017 roku (sygn. akt IX Pa 92/16), k. 10-21

Dnia 10 lutego 2017 roku J. T. wniosła o wyznaczenie przez (...) we W. terminu zgłoszenia się do pracy. Dnia 13 lutego 2017 roku (...) we W. wyraził zgodę na podjęcie zatrudnienia z dniem 14 lutego 2017 roku. J. T. otrzymała pismo z wyrażeniem zgody dnia 14 lutego 2017 roku i tego dnia podjęła pracę.

Dowód:

- akta osobowe J. T.

W wyniku prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 06 lutego 2017 roku sygn. akt VIII Pa 87/19, (...) we W. zażądał od J. T. zwrotu wypłaconej odprawy w kwocie 8.225,04 zł. J. T. odmówiła zwrotu odprawy z uwagi na brak pieniędzy, które miałyby zwrócić.

Dowód:

- pisma, k. 27-30

Dnia 28 marca 2017 roku (...) we W. złożył J. T. oświadczenie o potrąceniu wierzytelności przysługującej mu z tytułu nienależnie wypłaconej odprawy z wierzytelnością J. T. przysługującej jej z tytułu ww. wyroku Sądu Okręgowego w zakresie wynagrodzenia za czas pozostawiania bez pracy. Zgodnie z tym oświadczeniem do zapłaty na rzecz J.

T. pozostała kwota 1.334,96 zł. J. T. otrzymała to oświadczenie dnia 31 marca 2017 roku. Dnia 05 kwietnia 2017 roku (...) we W. w wyniku konieczności odprowadzenia od ww. wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy składki na ubezpieczenie społeczne oraz zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych złożył J. T. oświadczenie o potrąceniu wierzytelności przysługującej mu z tytułu nienależnie wypłaconej odprawy (tj. pozostałej w wyniku wcześniejszego potrącenia kwoty 1.565,16 zł) z wierzytelnością J. T. przysługującej jej z tytułu ww. wyroku Sądu Okręgowego w zakresie odsetek od wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy i kosztów sądowych. J. T. otrzymała to oświadczenie dnia 10 kwietnia 2017 roku. Po złożeniu ww. oświadczeń, (...) we W. dokonał przelewu na rzecz J. T. w kwocie 711,84 zł, który został przez nią zwrócony.

Dowód:

- pisma, k. 31-32

- potwierdzenie przelewu, k. 36

W związku z brakiem dobrowolnego wypłacenia przez (...) we W. wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy zgodnie z ww. wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu J. T. wszczęła postępowanie egzekucyjne przed Komornikiem Sądowym dla W. we W. W. M. pod sygn. akt KM 1633/17. W wyniku tego postępowania, została wyegzekwowana całość zasądzonych na rzecz J. T. świadczenia wraz z kosztami egzekucyjnymi w łącznej kwocie 13.878,21 zł.

Kwota ta została wydana przez pozwaną na bieżące potrzeby, gdyż została pozbawiona pracy i musiała mieć środki na utrzymanie. Pozwana po rozwiązaniu umowy o pracę ze stroną powodową wprawdzie podjęła zatrudnienie w Urzędzie Gminy w K. lecz musiała dojeżdżać z domu do pracy i bardzo duża część wynagrodzenia była przez nią przeznaczana na koszty dojazdu. Zarabiała tam 2000 zł. W tamtym okresie pozwana spłacała również zadłużenie kredytowe, pomagała też ciężko chorej siostrze. Całość kwoty wyegzekwowanej od strony powodowej pozwana przeznaczyła na bieżące potrzeby.

Dowód:

- zawiadomienie, k. 39

- postanowienie, k. 40

- potwierdzenie przelewu, k. 41

- przesłuchanie pozwanej, k. 163

(...) we W. wezwał J. T. dnia 21 czerwca 2017 roku do zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania kwoty 13.166,37 zł, w tym kwoty 10.397,40 zł tytułem zwrotu świadczenia nienależnego (tj. odprawy wypłaconej pozwanej z uwagi wypowiedzenie umowy o pracę) i kwoty 2.768,97 zł tytułem odszkodowania za poniesioną szkodę stanowiącą koszty postępowania egzekucyjnego poniesione przez stronę pozwaną. J. T. otrzymała to oświadczenie dnia 22 czerwca 2017 roku.

Dowód:

- wezwanie, k. 42

Dnia 12 lutego 2019 roku Sąd Najwyższy wydał wyrok, w którym uchylił w części (tj. w zakresie pkt I, II, IV, V, VI i VII) ww. wyrok Sądu Okręgowego we Wrocławiu i przekazał sprawę temu sądowi do ponownego rozpoznania. Sąd Okręgowy we Wrocławiu po ponownym rozpoznaniu sprawy prawomocnym wyrokiem z dnia 25 czerwca 2019 roku oddalił apelację.

Dowód:

- wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2019 roku (sygn. akt II PK 284/17), k. 116,
- wyrok Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 25 czerwca 2019 roku (sygn. akt VIII Pa 87/19), k. 123-131,

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w zakresie potrzymanego żądania nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 525 z dniem wejścia w życie ustawy znosi się dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej (ust. 1 pkt 2). Tworzy się (...), zwane dalej (...) (ust. 2). Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej oraz regionalne zarządy gospodarki wodnej będące państwowymi jednostkami budżetowymi stają się jednostkami organizacyjnymi Wód Polskich (ust. 7). Wskazana ustawa zgodnie z jej art. 574 weszła w życie z dniem 01 stycznia 2018 roku. Z tym dniem zatem doszło z mocy prawa do zmiany oznaczenia strony powodowej z (...) we W. na (...).

Strona powodowa wywiodła swoje roszczenie z art. 405 k.c. w zw. z art. 410 k.c. (świadczenie nienależne) odnośnie zwrotu wypłaconej pozwanej odprawy oraz zwrotu wypłaconego wynagrodzenia za okres pozostawania bez pracy oraz z art. 415 k.c. odnośnie odszkodowania za poniesioną szkodę stanowiącą koszty postępowania egzekucyjnego poniesione przez stronę pozwaną.

Sporem w sprawie objęta była zasadność roszczeń strony powodowej.

W odniesieniu do pierwszego z roszczeń, tj. zwrotu wypłaconej pozwanej odprawy strona powodowa cofnęła żądanie wraz ze zrzeczeniem się roszczenia, zatem na podstawie art. 355 kpc Sąd umorzył postępowanie w tym zakresie w pkt II wyroku. Jednak niezależnie od powyższego, strona powodowa podtrzymała żądanie o zasądzenie odszkodowania w związku z egzekucją tego roszczenia przez pozwaną. Sąd oddalił to żądanie, gdyż uznał że żądanie odprawy pieniężnej przez stronę powodową było niezasadne. Sąd wskazuje na to, że w związku z wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 25 czerwca 2019 roku (sygn. akt VIII Pa 87/19), odwołanie pozwanej od oświadczenia z dnia 30 maja 2014 roku o rozwiązaniu umowy o pracę za wypowiedzeniem zostało prawomocnie ostatecznie, na mocy wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 25 czerwca 2019 r. (w sprawie sygn. akt VIII Pa 87/19) oddalone. Tym samym zasadne było wypłacenie J. T. odprawy w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia na podstawie art. 10 ust. 1 w zw. z art. 8 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 marca 2003 roku o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników. W tej sytuacji istniała podstawa do wypłaty przez stronę powodową na rzecz pozwanej odprawy, a roszczenie jej zwrotu nie jest zasadne.

Zatem oświadczenia strony powodowej o potrąceniu przysługującej mu wierzytelności o zwrot nienależnie wypłaconej odprawy z wierzytelnością pozwanej z tytułu wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy i kosztów sądowych nie odniosły skutku wobec nieistnienia roszczenia, na które w oświadczeniach o potrąceniu powoływała się strona powodowa.

W odniesieniu do drugiego z roszczeń, tj. zwrotu wypłaconego wynagrodzenia za okres pozostawania bez pracy, Sąd uznał je za niezasadne. W istocie, wraz z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2019 roku odpadła podstawa prawna dla uzyskania przez pozwaną od strony powodowej wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy. Jednakże Sąd zwraca uwagę, że w chwili w której pozwana otrzymała wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy, tj. w roku 2017, prawomocny wyrok Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 06 lutego 2017 roku (sygn. akt IX Pa 92/16) przyznawał jej to wynagrodzenie. Zgodnie z przepisem art. 409 k.c. obowiązek wydania korzyści lub zwrotu jej wartości wygasa, jeżeli ten, kto korzyść uzyskał, zużył ją lub utracił w taki sposób, że nie jest już wzbogacony, chyba że wyzbywając się korzyści lub zużywając ją powinien był liczyć się z obowiązkiem zwrotu.

Strona, która egzekwuje świadczenie zasądzone na jej rzecz nieprawomocnym wyrokiem, zaopatrzonym w rygor natychmiastowej wykonalności, powinna się liczyć z obowiązkiem zwrotu w razie oddalenia jej powództwa o to

świadczenie na skutek rewizji strony przeciwnej (uchwała SN z 24.3.1967 r., III PZP 42/66). **Natomiast nie ma obowiązku liczenia się ze zwrotem osoba, która egzekwuje i zużywa prawomocnie zasądzone na jej rzecz świadczenie (wyrok SN z 16.11.1977 r., I PKN 146/77).**

W tej sytuacji, w ocenie Sądu pozwana która wydała uzyskane wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy na bieżące potrzeby, co wynika z jasnych, konsekwentnych i nie budzących wątpliwości zeznań pozwanej z rozprawy z dnia 21.10.2020 r. nie powinna była liczyć się z obowiązkiem zwrotu i tym samym obowiązkiem wydania korzyści lub zwrotu jej wartości wygaś. Tym samym a roszczenie zwrotu tego wynagrodzenia nie jest zasadne.

W odniesieniu do trzeciego z roszczeń, tj. odszkodowania za poniesioną szkodę stanowiącą koszty postępowania egzekucyjnego poniesione przez stronę pozwaną, Sąd uznał je za niezasadne. Sąd wskazuje na to, że zgodnie z przepisem art. 363 par. 1 k.p.c. orzeczenie sądu staje się prawomocne, jeżeli nie przysługuje co do niego środek odwoławczy lub inny środek zaskarżenia. W związku z tym, wyrok Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 06 lutego 2017 roku (sygn. akt IX Pa 92/16) rozpoznającego jako sąd II instancji odwołanie pozwanej od oświadczenia strony powodowej z dnia 30 maja 2014 roku o rozwiązaniu umowy o pracę za wypowiedzeniem stał się prawomocny z chwilą jego wydania. Tym samym wraz z tą chwilą pozwana miała prawo domagać się od strony powodowej wypłaty zasądzonego tym wyrokiem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy. Sąd wskazuje, że pozwana w pierwszej kolejności starała się uzyskać tę kwotę bez korzystania z postępowania egzekucyjnego, jednakże brak dobrowolnej wypłaty przez stronę powodową (a także składanie bezskutecznych oświadczenia o potrąceniu) należnej kwoty spowodował konieczność złożenia wniosku egzekucyjnego do komornika sądowego. Tym samym działanie pozwanej polegające na przymusowym wyegzekwowaniu należności nie stanowiło czynu niedozwolonego. W tej sytuacji nie jest zasadnym roszczenie strony powodowej o zwrot kosztów postępowania egzekucyjnego.

W tym stanie rzeczy Sąd oddalił powództwo w pkt I wyroku.

W pkt II wyroku Sąd umorzył postępowanie w zakresie cofniętego powództwa wraz ze zrzeczeniem się roszczenia na podstawie art. 203 kpc w zw. z art. 355 kpc.

Sąd oparł się na przywołanych wyżej dowodach z dokumentów, w szczególności dowodów zebranych w aktach sprawy sygn. akt X P 673/14, akt osobowych pozwanej i dowodów z oświadczeń strony powodowej. Sąd dał im wiarę z uwagi na to, że nie były kwestionowane przez strony, a Sąd z urzędu nie znalazł podstaw by odmówić im przymiotu autentyczności i prawdziwości. Sąd przy konstruowaniu stanu faktycznego w sprawie uwzględnił również dowód z przesłuchania pozwanej (Sąd pominął dowód z przesłuchania strony powodowej wobec wyraźnego oświadczenia profesjonalnego pełnomocnika o rezygnacji z takiego przesłuchania), gdyż jej zeznania były jasne, konsekwentne i zgodne z doświadczeniem życiowym.

Z uwagi na to, że stroną wygrywającą w procesie była pozwana, koszty procesu wraz z ogólną zasadą ich ponoszenia wyrażoną w przepisie art. 98 k.p.c. obciążają stronę powodową. W toku postępowania zostały wygenerowane koszty procesu w postaci opłat sądowych w wysokości 659 zł (art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w brzmieniu na dzień zgłoszenia roszczenia pozwem z dnia 30 czerwca 2017 roku) oraz 750 zł (art. 13 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w brzmieniu na dzień zgłoszenia roszczenia pismem z dnia 27 listopada 2019 roku), które nie zostały uiszczone w trakcie procesu. Wobec tego, że strona powodowa przegrała proces w całości, Sąd orzekł jak w pkt III wyroku.